

DOLINA PAŁACÓW
I OGRODÓW
TO NIE TYLKO
REPREZENTACYJNE
BUDOWLE. JUŻ
POD KONIEC XVIII
WIEKU ZAKŁADANO
TU PARKI
KRAJOBRAZOWE,
WYKORZYSTUJĄCE
POTENCJAŁ
NATURALNY
KOTLINY
JELENIOGÓRSKIEJ.
TWORZYŁY ONE
HARMONIJNE TŁO
DLA PRZEPĘKNYCH
REZYDENCJI I WILII,
ZAMIESZKIWAŃYCH
PRZEZ
NAJŚWIETNIEJSZE
RODY EUROPEJSKIE.

THE VALLEY OF PALACES AND GARDENS DOES NOT ONLY STAND FOR REPRESENTATIVE BUILDINGS. SCENERY PARKS TAKING ADVANTAGE OF THE JELENIA GÓRA VALLEY'S NATURAL POTENTIAL WERE ESTABLISHED HERE AS EARLY AS THE 18TH CENTURY. THEY CREATED A HARMONIOUS BACKGROUND FOR BEAUTIFUL RESIDENCES AND VILLAS INHABITED BY SOME OF THE MOST OUTSTANDING EUROPEAN FAMILIES.

Kotlina Jeleniogórska jest miejscem szczególnym – u podnóża Karkonoszy rozciągają się krajobrazy, dla których warto odwiedzić to miejsce o każdej porze roku. Ale natura to nie wszystko. Człowiek pozostawił tu po sobie architektoniczne skarby, jakich próżno szukać w podobnych krajobrazowo regionach, a które decydują o wyjątkowym charakterze Kotliny. Zimą otulone śniegiem, latem skąpane w zielenu, kryją się zamki i pałace, owoc pracy XIX-wiecznych architektów. Pośród nich prawdziwa perła – jeleniogórski Pałac Paulinum.

PAULINUM – ARCHITEKTONICZNA PERŁA DOLNEGO ŚLĄSKA

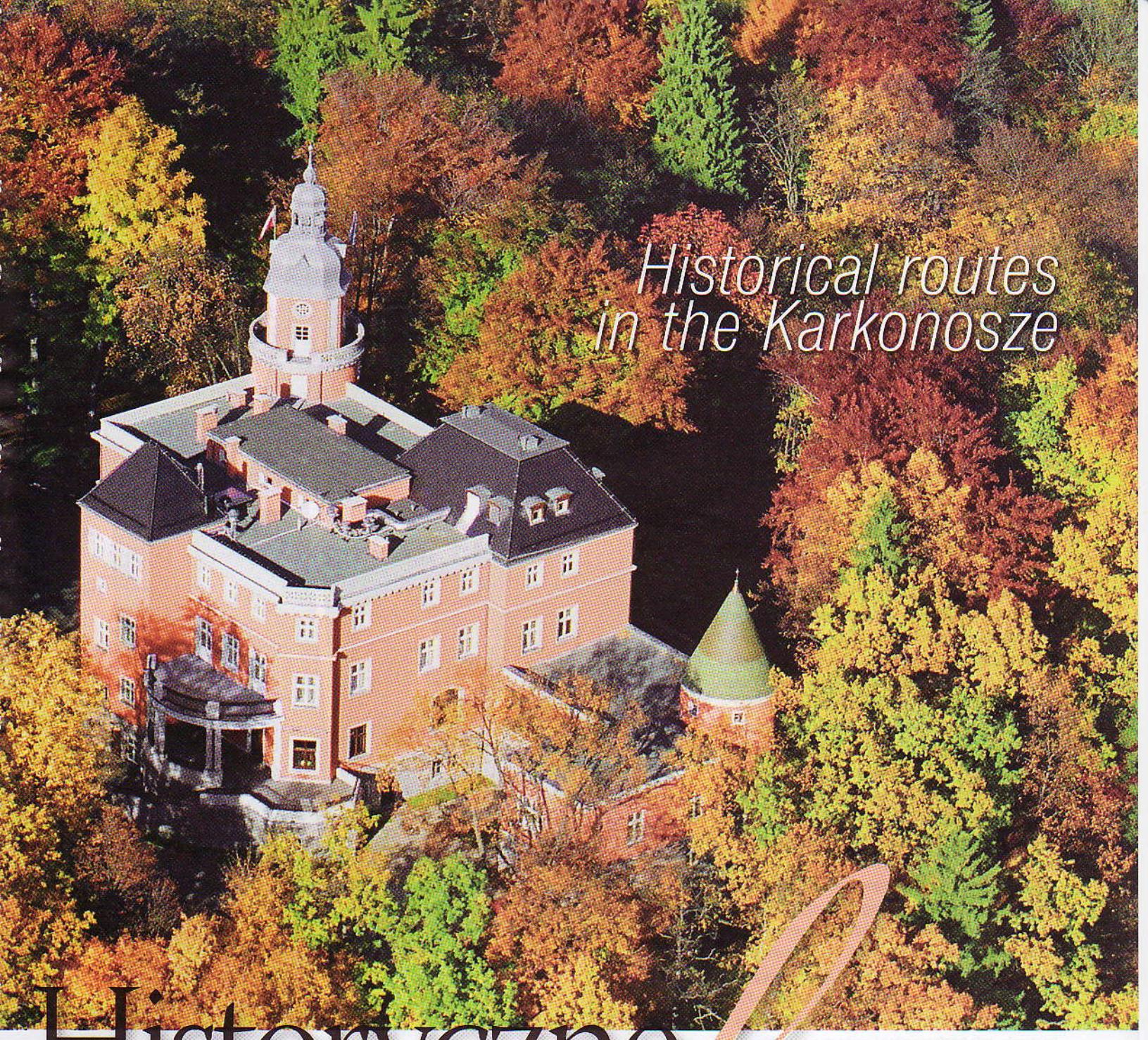
Historia tego miejsca sięga lat siedemdziesiątych XIX wieku, kiedy to zamożny przemysłowiec Richard von Kramst

The Jelenia Góra Valley is a special place whose landscapes extend along the foot of Poland's south-western Karkonosze Mountains. The Valley is worth visiting any time of the year. But nature is not all it offers. People have left their mark here with architectural treasures the like of which you will never find in similar scenic landscapes. And this is what creates the exceptional character of the Valley. The hidden castles and palaces, the fruit of 19th century architects, are blanketed in snow in the winter, while during the summer they are wreathed in green. And there is a real pearl among them – the Paulinum Palace in Jelenia Góra.

PAULINUM – THE ARCHITECTURAL PEARL OF LOWER SILESIA

The history of this palace reaches back to the 1870s,

*Historical routes
in the Karkonosze*

Historyczne *alle* w Karkonoszach

AGATA SYPOSZ

photo: FUNDACJA DOLINY PAŁACÓW I OGRODÓW,
PAŁAC PAULINUM

postanowił wybudować nową rezydencję na położonej na południe od Hirschbergu (obecnie Jeleniej Góry) Kreuzberg, czyli Górze Krzyżowej. Przygotowanie projektu powierzono drezdeńskiemu architektowi Kurtowi Spate, a samą budowę okolicznym rzemieślnikom. Efektem ukończonej w 1872 roku prac była imponująca rezydencja utrzymana w całości w stylu ówcześnie panującej stylistyki niemieckiej architektury magnackiej. Całość zwieńczono bajkową renesansową i średniowieczną ornamentyką. Imponujący pałac został uświetniony w 1906 roku, kiedy to nowy właściciel, radca handlowy Oskar Carlo, zlecił rozbudowę i modernizację obiektu jednemu z najstylizniejszych Wrocławskich architektów – Karolowi Grosserowi.

Pałac Paulinum swoją wyjątkowością i dopracowanemu w każdym calu stylowi w niczym nie ustępuje innym dziełom Grossera, takim jak wrocławski hotel Monopol czy Dom Zdrojowy w Świeradowie. Dzisiejszy pałac *Paulinum* to ekskluzywny obiekt hotelowy, którego unikalny klimat jest zasługą tych, którzy włożyli mnóstwo energii i serca w jego rewitalizację. Gruntowną renowację przeprowadzono w pałacowych wnętrzach, dzięki czemu każda z sal i apartamentów nie tylko zachowała dawną świetność, ale też uzyskała wyjątkowy styl.

Najbardziej reprezentacyjna Sala Gdańsk, pełniąca funkcję restauracji Sala Szmaragdowa, czy przepiękna Oranżeria to tylko niektóre z wnętrz, gdzie włodarze *Paulinum* zapraszają swoich Gości. Kazde z pomieszczeń zostało zaprojektowane tak, by klimat XIX-wiecznego majątku został zachowany we wszystkich detałach. Pałac oferuje turystom 29 pokoi i apartamentów, restaurację, kawiarnię, sale konferencyjne i centrum rekreacyjne. A wszystko to w wystroju, który wyróżnia *Paulinum* spośród wielu obiektów znajdujących się w Kotlinie.

PARKOWE DZIEŁO SZTUKI W CENTRUM JELENIEJ GÓRY

Ale *Paulinum* to nie tylko wnętrza. To także obszerny park i letnie ogrody umieszczone na kilku tarasach. Kilkunastohektarowy park został zaprojektowany tak, by wyeksponować naturalne walory otaczającego krajobrazu. *Paulinum* leży w samym sercu lasu, którego część to właśnie pałacowy park. Dzięki położeniu na wzgórzu z hotelu roztača się przepiękny widok na górski krajobraz, dla którego przecież Goście wybierają Kotlina Jeleniogórską na miejsce wypoczynku.

- Większość przypałacowych parków krajobrazowych

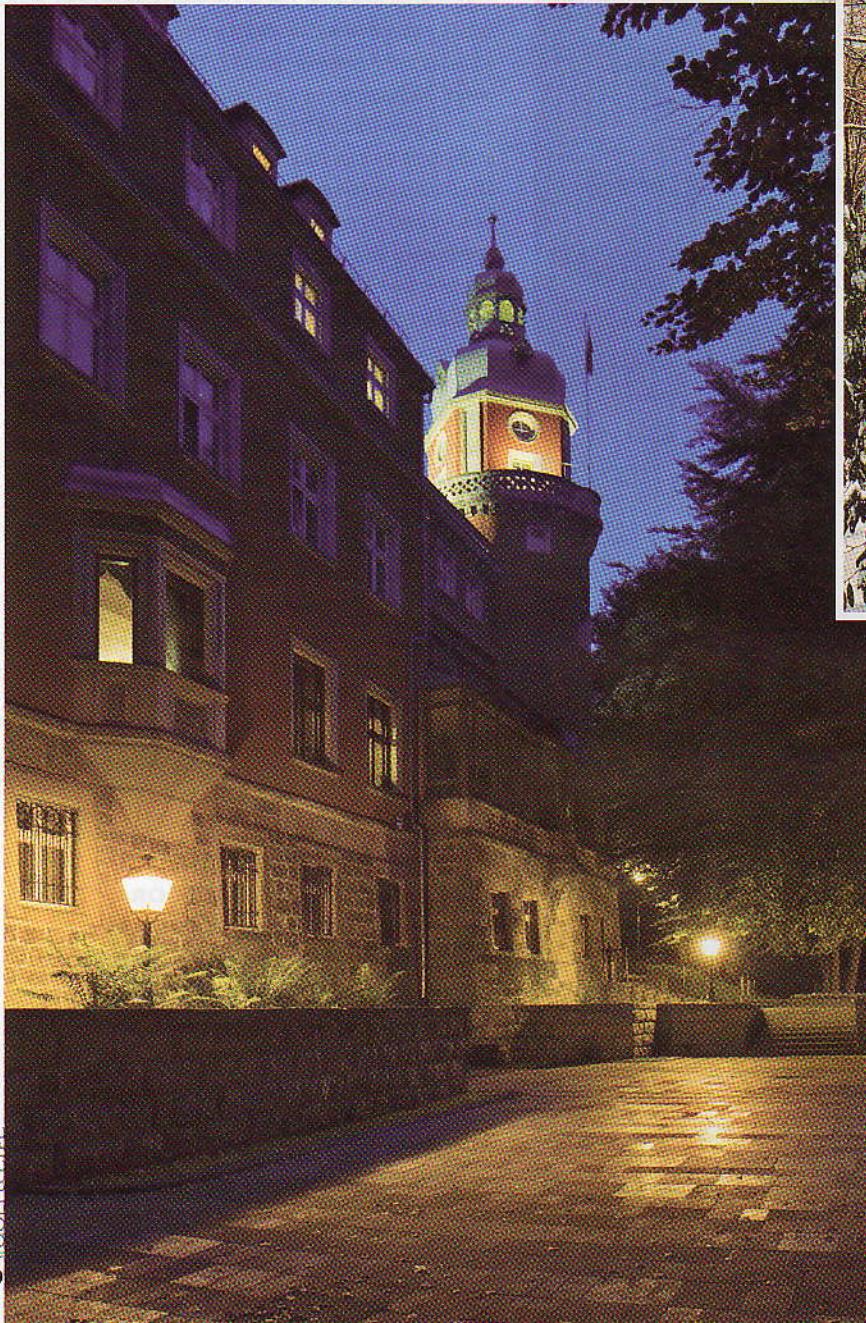

when the wealthy industrialist, Richard von Kramst, decided to build a new residence in Kreuzberg, that is Góra Krzyżowa, located to the south of Hirschberg (now Jelenia Góra). The preparation of the project was entrusted to the architect from Dresden, Kurt Spate, and the actual construction to local craftsmen. The effect of the works completed in 1872 was an impressive residence, in its entirety maintained in the then prevailing style of German magnatial architecture. The whole was crowned with fabulous Renaissance and medieval ornaments. Splendor was added to the impressive palace in 1906, when the new owner, trade commissioner Oskar Carlo, commissioned the development and modernization of the object to one of the most famous Wrocław architects, Karol Grosser. *The Paulinum Palace*, with its exceptionality and every inch finished up style, is as good as others of Grosser's works, such as the Monopol Hotel in Wrocław or the Spa House in Świdnica. Today the *Paulinum Palace* is an exclusive hotel whose unique climate is the fruit of those who put so much energy and heart into its restoration. The Palace's interiors underwent a thorough renovation, thanks to which each of the rooms, halls and apartments have not only maintained their former magnificence, but have obtained an exceptional style as well. The most representative room, *the Gdańsk Hall*, along with *the Szmaragdowy [Emerald] Hall* (now a restaurant) and the exquisite *Orangery*, are only some of the fine examples of interiors the *Paulinum*'s hosts invited their Guests to see. Each room was designed to have the climate of a 19th century estate in all details. The Palace offers tourists 29 rooms and apartments, a restaurant, café, conference rooms and a recreation center. And everything in a decor distinguishing *Paulinum* from among many objects in the Valley.

THE PARK - A WORK OF ART IN THE CENTER OF JELENIA GÓRA

But *Paulinum* does not only stand for its interiors. It also includes a large park and summer gardens located on some terraces. The dozen or so hectare park was designed in such a way as to display the natural virtues of the surrounding landscape. *Paulinum* lies in the very heart of a forest that embraces the Palace park. Thanks to its hillside location, the view from the hotel opens up to a beautiful mountain scenery. This is one of the many reasons why Guests choose the Jelenia Góra Valley.

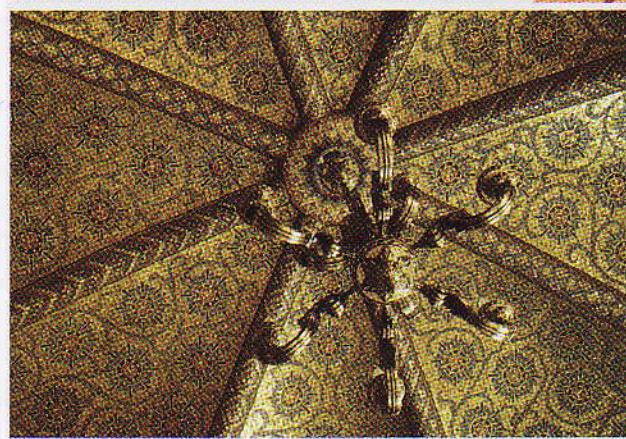

w Kotlinie Jeleniogórskiej ma powierzchnię kilkunastu i kilkudziesięciu hektarów. Zawsze wykorzystywano do ich tworzenia naturalne ukształtowanie otaczającego pałac terenu. Często były to pola, polany, stawy, strumienie – mówi Piotr Napierała, założyciel Fundacji Dolina Pałaców i Ogrodów – W przypadku parku Paulinum tym walorem jest Góra Krzyżowa z kamienną grotą, narzutowymi skałami, półkami skalnymi, naturalnymi platformami widokowymi i w tym sensie naturalne walory otoczenia Paulinum są wyjątkowe. Z punktów widokowych rozsianych w parku wytyczone są osie widokowe we wszystkich kierunkach: na Śnieżkę – południe, na Rudawy Janowickie – wschód, na Jelenią Góru – północ i na pasmo Karkonoszy- zachód. Innym wyróżnikiem parku w Paulinum jest jego leśny charakter. Wkomponowane w leśny park grup rododendronów, azalii i wytyczenie z nich ścieżek spacerowych w lesie, stanowi unikatowy i wyjątkowy walor, szczególnie

as a place of relaxation.

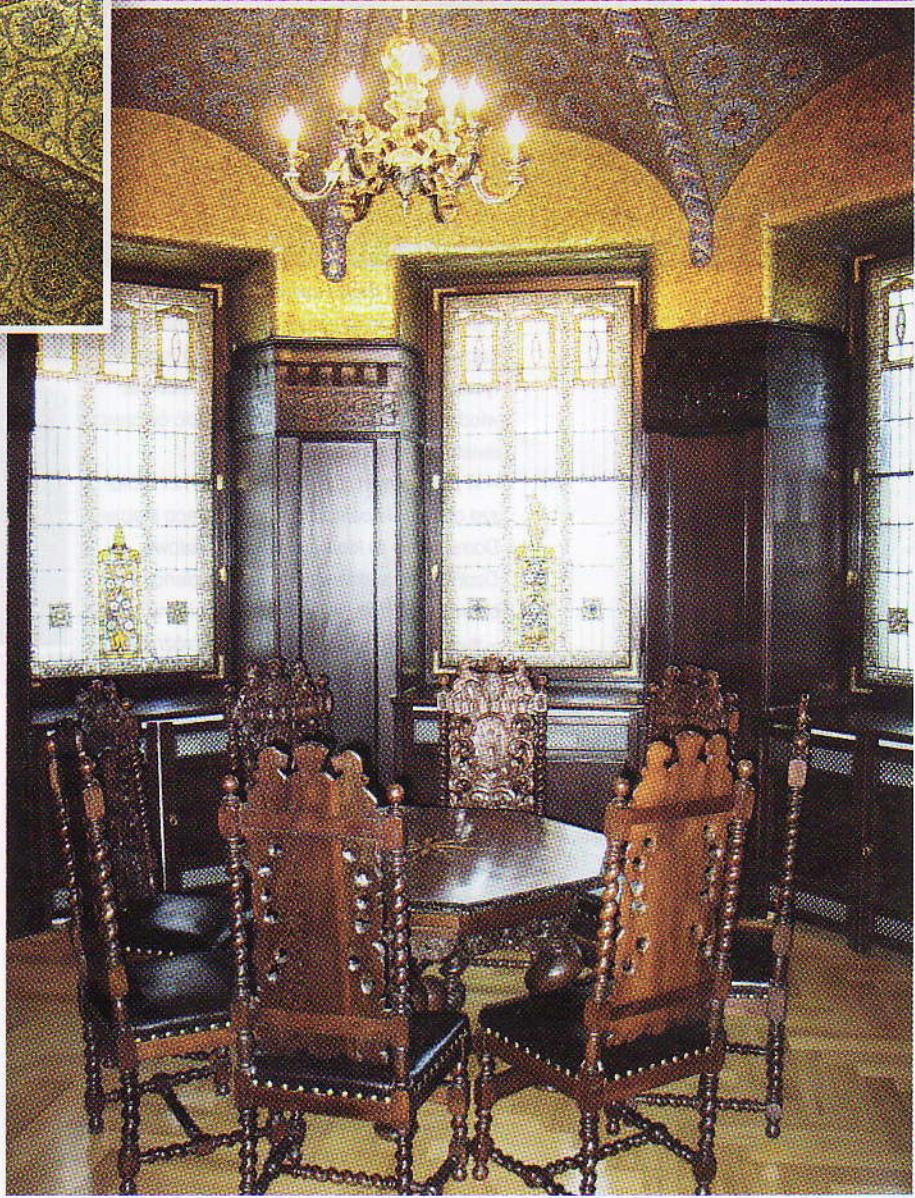
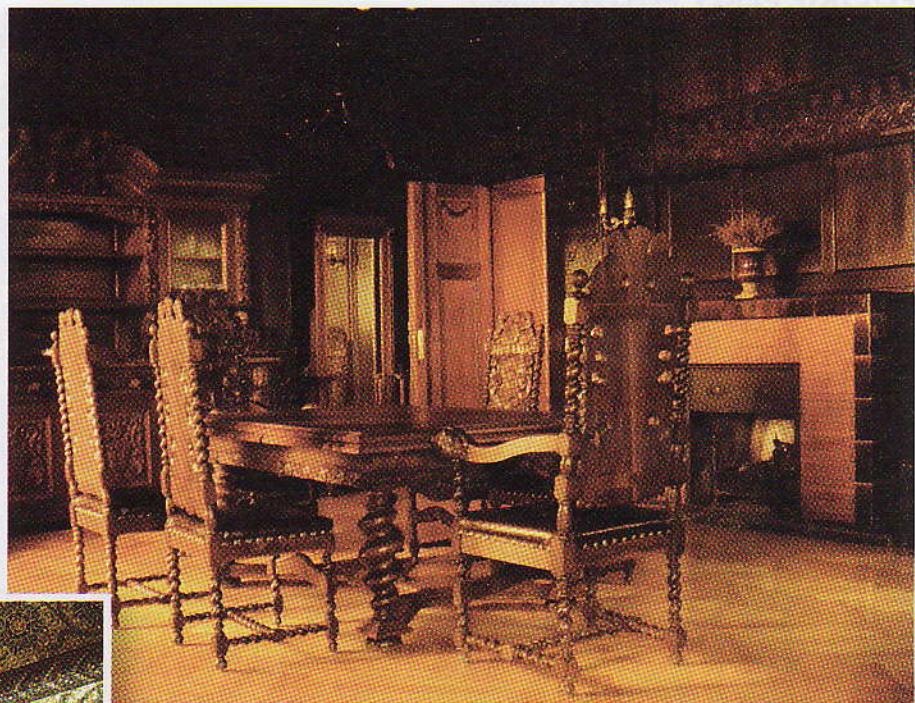
- Most scenic parks near the Palace in the Jelenia Góra Valley have an area of a dozen or a few dozen hectares. The natural form of the grounds surrounding the Palace has always been used to create these parks.

They were often fields, clearings, ponds, streams – says Piotr Napierała, founder of the Valley of Palaces and Gardens' Foundation – In the case of the Paulinum park, Góra Krzyżowa with a stone cave, erratic rocks, stone shelves, natural viewing platforms has just this virtue. And in this sense the natural beauty of the Paulinum surroundings is exceptional. Viewing vistas are laid from lookout points located in the park in all direction: Śnieżka – to the south, Rudawy Janowickie – to the east, Jelenia Góra – to the north and the Karkonosze range – to the west. The forest nature is another distinguishing feature of the Paulinum park. The rhododendron and azalea groups blended into the forest park and drawing walking paths in the forest constitute a unique and exceptional value, especially at the turn of May and June – he adds.

The Park blends nature with human creativity. Formerly this constituted the summit of romantic visions for a perfect landscape. Presently, the Palace hosts are trying to restore the magnificence of the landscapes from previous times.

- In the original 19th century solution, the nearest surroundings of the Palace looked a bit different. The place was dominated by flowerbeds. Farther, the decorative character of the place turned into a natural forest park – explains Piotr Napierała – Today this difference is in fact hardly noticeable. The lack of a formal garden

na przełomie maja i czerwca – dodaje.

Park to połączenie natury z twórczą działalnością człowieka, stanowił on niegdyś szczyt romantycznych wizji krajobrazu idealnego. Obecnie włodarze pałacu starają się przywrócić ówczesną świetność tego miejsca.

– W pierwotnym rozwiążaniu w XIX w. najbliższe otoczenie pałacu wyglądało nieco inaczej. Dominowały tu klonby i rabaty kwiatowe. Ozdobny charakter otoczenia rezydencji przechodził dalej w naturalny park leśny – tłumaczy Piotr Napierała – Dziś ta różnica jest właściwie niewidoczna. Brak formal garden przed pałacem sprawia wrażenie, że jest to pałac w lesie, a tak przecież nie jest. Paulinum otoczone jest parkiem o charakterze leśnym. Ten element musimy odtworzyć. Oprócz założenia ogrodu ozdobnego, w najbliższym sąsiedztwie pałacu, planujemy odtworzenie polany południowej, którą dziś zarastają kilkudziesięcioletnie drzewa, odtworzenie niektórych osi widokowych, oraz zmianę nawierzchni platformy, na której stoi pałac – mówi założyciel Fundacji.

Paulinum ma doskonałą lokalizację – z pałacu blisko jest zarówno do centrum miasta, jak i głównych dróg prowadzących do górskich kurortów. To jedyne takie miejsce, gdzie historia spotyka się z naturą, łącząc się ze sobą w idealny i harmonijny sposób. Warte polecenia nie tylko dla koneserów, ale dla każdego, kto ceni wypoczynek w wysmakowanych wnętrzach i spokojnej okolicy. ■

in front of the Palace gives the impression that the Palace is in the forest, but that is not so. Paulinum is surrounded by a park, which has the character of a forest. We must recreate that element. Apart from establishing a decorative garden, we are planning the recreation of a southern clearing now overgrown with several dozen year-old trees, recreation of some vistas in the nearest surroundings of the Palace, and change the surface of the platform the Palace is standing on – says the Foundation's originator.

Paulinum has an excellent localization – both the city center, as well as the main roads leading to mountain health resorts are right nearby. It is a one of a kind place where history meets with nature in a perfect and harmonious way. Thus, this site is worth recommending not only to connoisseurs, but indeed to all those who think highly of resting in tasteful interiors and a peaceful surrounding. ■